

E.U. de Enfermería (Meixoeiro)

(*)

(*)

Guía

(*)

Grado en Enfermería

Asignaturas

Curso 1

Código	Nombre	Cuatrimestre	Cr.totales
V52G140V01101	Anatomía humana: Anatomía humana	1c	9
V52G140V01102	Psicología: Psicología	1c	9
V52G140V01103	Bioquímica: Bioquímica	1c	6
V52G140V01104	Enfermería comunitaria I	1c	6
V52G140V01105	Fisiología: Fisiología	2c	9
V52G140V01106	Estadística: Estadística	2c	6
V52G140V01107	Fundamentos de enfermería	2c	9
V52G140V01108	Idioma moderno: Inglés técnico	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Anatomía humana: Anatomía humana				
Asignatura	Anatomía humana: Anatomía humana			
Código	V52G140V01101			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descriptores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	9	FB	1	1c
Lengua Impartición				
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Bravo Amaro, Marisol			
Profesorado	Bravo Amaro, Marisol González Oya, Jacinto Luis Pousa Estévez, Lorenzo			
Correo-e	marisol.bravo.amaro@sergas.es			
Web				
Descripción general				

Competencias de titulación	
Código	
A2	Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.

Competencias de materia	
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
1. Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano, comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.	A2
2. Identificar as partes do noso corpo, así como a súa relación con estruturas afíns.	A2
3. Capacidade para recoñecer e interpretar signos normais ou cambiantes de saúde-mala saúde, sufrimento, incapacidade da persoa (valoración e diagnóstico).	A2
4. Capacidade para administrar con seguridade fármacos e outras terapias (empregando as habilidades...).	A2
5. Coñecemento relevante e capacidade para aplicar ciencias básicas e da vida.	A2

Contidos	
Tema	
1-CITOLOXÍA	MEMBRANA PLASMÁTICA CITOPLASMA ORGANELAS NÚCLEO CELULAR DIVISIÓN CELULAR
2-EMBRIOLOXÍA	GENERALIDADES ECTODERMO MESODERMO ENDODERMO
3-HISTOLOXÍA	UNIONES INTERCELULARES ESPECIALIZACIONES CELULARES TIPOS DE TEJIDOS: A-EPITELIAL B-CONJUNTIVO C-MUSCULAR D-NERVIOSO REPARACIÓN HÍSTICA MEMBRANAS CORPORALES
4-CONCEPTOS DE ANATOMÍA HUMANA	4.1 CONCEPTOS BÁSICOS 4.2 POSICIÓN ANATÓMICA 4.3 PUNTOS DE REFERENCIA

5-APARATO LOCOMOTOR	5.1 ÓSOS 5.2 MÚSCULOS 5.3 ARTICULACIÓN
6-SISTEMA CARDIOCIRCULATORIO	6.1 CORAZÓN 6.2 ARTERIAS 6.3 VEAS
7-APARELLO RESPIRATORIO	NARIZ FARINGE LARINGE TRÁQUEA BRONQUIOS PULMONES TERMINOLOGÍA
8-APARELLO DIXESTIVO	8.1 TUBO DIXESTIVO 8.2 GLÁNDULAS ANEXAS
9-APARATO XENITO-URINARIO	9.1 APARATO XENITAL 9.1.1 APARELLO XENITAL MASCULINO. 9.1.2 APARELLO XENITAL FEMENINO. 9.2 APARATO URINARIO
10-SISTEMA ENDOCRINO	GENERALIDADES HIPOTÁLAMO HIPÓFISIS TIROIDES PARATIROIDES SUPRARRENALES HORMONAS SEXUALES PÁNCREAS ENDOCRINO HORMONAS PARACRINAS
11-ÓRGANOS DOS SENTIDOS	GENERALIDADES VISTA OIDO OLFATO GUSTO TACTO
12- SISTEMA NERVIOSO CENTRAL E PERIFÉRICO	12.1 SISTEMA NERVIOSO CENTRAL 12.2 SISTEMA NERVIOSO PERIFÉRICO 12.3 CÉLULAS DEL SISTEMA NERVIOSO
13. LA SANGRE	GENERALIDADES SERIE ROJA SERIE BLANCA PLAQUETAS FORMACIÓN DE CÉLULAS SANGUÍNEAS HEMOSTASIA Y COAGULACIÓN

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Seminarios	12	18	30
Titoría en grupo	12	13	25
Sesión maxistral	68	102	170

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Sesións en sala de demostracións con estudo de modelos anatómicos desmontables, atlas, etc. Todo iso para a localización precisa das partes do corpo humano. Búsqueda bibliográfica, desenvolvemento dun tema e posta en común do mesmo. Entrega dun traballo ó remate do seminario.
Titoría en grupo	Entrevista co alumno, revisión e orientación para a realización das diferentes actividades levadas a cabo.
Sesión maxistral	Sesións de clases expositivas, con explicacións dos conceptos teóricos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Seminarios	Aínda que ao longo das sesións maxistrais e seminarios o alumno poderá preguntar calquera dúbida que lle xurda, recoméndase/ponse a disposición do alumno a posibilidade de que unha vez que traballou o contido da devandita explicación da sesión maxistral ou seminario, se lle xorden dúbidas, poida acudir ao profesor e resolvelas de maneira personalizada a través de titorías.
Sesión maxistral	Aínda que ao longo das sesións maxistrais e seminarios o alumno poderá preguntar calquera dúbida que lle xurda, recoméndase/ponse a disposición do alumno a posibilidade de que unha vez que traballou o contido da devandita explicación da sesión maxistral ou seminario, se lle xorden dúbidas, poida acudir ao profesor e resolvelas de maneira personalizada a través de titorías.

Avaliación

	Descrición	Calificación
Seminarios	Avaliación continua en todos os seminarios.	20%
Sesión maxistral	Avaliación global do proceso de aprendizaxe e a adquisición de competencias e coñecementos.	80%

Otros comentarios sobre la Evaluación

Segunda convocatoria: a avaliación do proceso de aprendizaxe se fará en base a un examen, co mesmo formato que o da convocatoria que ten suspenso.

Bibliografía. Fontes de información

Thibodeau-Patton, **Anatomía y fisiología**, 6ª,
Frank H. Netter, **Atlas de anatomía humana**, 4ª,
Tórtora-Grabowsky, **Principios de anatomía y fisiología**, 9ª,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Enfermería clínica I/V52G140V01204

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Bioquímica: Bioquímica/V52G140V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Psicología: Psicología				
Asignatura	Psicología: Psicología			
Código	V52G140V01102			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descriptores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	9	FB	1	1c
Lengua				
Impartición				
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Barreiro Sorribas, Cesáreo			
Profesorado	Barreiro Sorribas, Cesáreo González Oya, Jacinto Luis			
Correo-e	cbarreiro@uvigo.es			
Web				
Descripción general				

Competencias de titulación

Código	
A10	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións de saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións adecuadas para proporcionar axuda nas mesmas.
A11	Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
A12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
A14	Coñecer e identificar os problemas psicolóxicos e físicos derivados da violencia de xénero para capacitar a/o estudante na prevención, a detección precoz, a asistencia, e a rehabilitación das vítimas desta forma de violencia.
A31	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
A47	Coñecer e ser capaz de aplicar as técnicas de dirección de grupos.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
A10 Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións de saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións adecuadas para proporcionar axuda nas mesmas.	A10
A11 Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.	A11
A12 Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.	A12
A14 Coñecer e identificar os problemas psicolóxicos e físicos derivados da violencia de xénero para capacitar a/o estudante na prevención, a detección precoz, a asistencia, e a rehabilitación das vítimas desta forma de violencia.	A14
A31 Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.	A31
A47 Coñecer e ser capaz de aplicar as técnicas de dirección de grupos.	A47

Contidos

Tema	
1.- Introducción á psicología.	Principais escolas de psicología. A psicopsicología no ámbito da enfermaría.
2.- Pensamento, linguaxe e procesos básicos de adaptación.	Pensamento. Linguaxe. Memoria. Atención. Intelixencia. Os tests como ferramenta de medida.
3.- Procesos básicos de activación.	Motivación. Afectividade. Conduta sexual.
4.- Personalidade.	Principais teorías. Estudo da personalidade. Trastornos da personalidade.
5.- Aprendizaxe.	Tipos de Aprendizaxe. Estratexias. Aprendizaxe e habilidades sociais.
6.- Psicología evolutiva.	Principais autores. Etapas.
7.- Adolescencia.	Adolescencia e consumo de tóxicos. Adolescencia e embarazo. Adolescencia e trastornos alimenticios. Adolescencia e outras alteracións.
8.- Idade adulta.	Estrés.
9.- Vellez.	Demencia, Depresión e outras patoloxías.

10.- A enfermidade e o seu impacto psicolóxico.	Representación mental da enfermidade. Enfermidade crónica e aguda. Estratexias de afrontamento. Papel da enfermaría.
11.- Hospitalización e o seu impacto psicolóxico.	O Hospital como escenario ameazante. Ansiedade do paciente. Tipos. Actuación da enfermaría.
12.- Intervención de enfermaría ante distintos tipos de pacientes.	Paciente Cirúrxico, Oncolóxico, Depresivo, Terminal. Estratexias de intervención. Principais recursos do paciente.
13.- A comunicación e as habilidades sociais.	Conceptos básicos. Tipos. Estilos. Barreiras. Asertividade. escoita activa. Linguaxe non verbal.
14.- Técnicas de relaxación.	Relaxación progresiva de Jacobson. Método de Schultz.
15.- Dinámica de grupos.	Tipos de técnicas.
16.- Psicoterapia.	Terapia cognitiva. Gestalt. Terapia de conduta. Psicoanálise.
17.- Apoio psicoemocional ao paciente e á familia.	A relación de axuda. Implicación emocional do persoal de enfermaría.
18.- Coidados ao coidador.	Autoestima. Manexo do estrés. Prevención do Burnout. Intelixencia emocional. Liderado.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	1	0	1
Sesión maxistral	75	29	104
Presentacións/exposicións	1	2	3
Traballos tutelados	8	16	24
Titoría en grupo	4	12	16
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	9	18	27
Estudo de casos/análises de situacións	8	2	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	10	12
Traballos e proxectos	4	24	28

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Breve descrición da materia.
Sesión maxistral	Exposición do profesor interactiva e participativa con medios audiovisuais e exercicios.
Presentacións/exposición	Elaboración e exposición por parte do alumno de temas.
Traballos tutelados	Elaboración de traballos sobre temas específicos con titoría do profesor.
Titoría en grupo	Grupos reducidos para temas determinados con titoría do profesor.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Busca e preparación de temas e materias necesarios para o desenvolvemento do programa. Exercicios de resolución individual.
Estudo de casos/análises de situacións	Preparación de sesión de casos prácticos e representación dos mesmos. Análise individual e en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Entrevista persoal, e-mail con calendario previo ou a petición do alumno ou profesor, con atención, orientación e titoría. Tamén titoría en grupo en determinados traballos.
Titoría en grupo	Entrevista persoal, e-mail con calendario previo ou a petición do alumno ou profesor, con atención, orientación e titoría. Tamén titoría en grupo en determinados traballos.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Entrevista persoal, e-mail con calendario previo ou a petición do alumno ou profesor, con atención, orientación e titoría. Tamén titoría en grupo en determinados traballos.
Estudo de casos/análises de situacións	Entrevista persoal, e-mail con calendario previo ou a petición do alumno ou profesor, con atención, orientación e titoría. Tamén titoría en grupo en determinados traballos.
Pruebas	Descrición
Traballos e proxectos	Entrevista persoal, e-mail con calendario previo ou a petición do alumno ou profesor, con atención, orientación e titoría. Tamén titoría en grupo en determinados traballos.

Avaliación

	Descrición	Calificación
Traballos tutelados	Traballos nos que se titoriza o desenvolvemento por parte do profesor.	10

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Realización de probas de coñecementos e de relacións entre temas e conceptos.	60%
Traballos e proxectos	Elaboración e presentación de temas.	30%

Otros comentarios sobre la Evaluación

Bibliografía. Fontes de información

Morrison, V. y Bennett, P., **Psicología de la Salud**, 2008,
 Morris, C. G. y Maisto, A. A, **PSICOLOGIA**, 2005,
 Llor, B. y otros, **Ciencias Psicosociales Aplicadas a la Salud**, 1995,
 Chalifour, J., **La relación de ayuda en cuidados de Enfermería**, 1994,
 Cibanal, Juan, **Interrelación del profesional de Enfermería con el paciente**, 1991,
 Amigo Vázquez, I y otros, **Manual de Psicología de la Salud**, 2003,
 Colegio oficial de Psicólogos, www.cop.es,
psicodoc.copmadrid.org/psicodoc.htm,
www.psiquiatria.com/,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Bioquímica: Bioquímica				
Asignatura	Bioquímica: Bioquímica			
Código	V52G140V01103			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Seleccione FB	Curso 1	Cuatrimestre 1c
Lengua				
Impartición				
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	García-Mayor García, Ricardo			
Profesorado	García-Mayor García, Ricardo			
Correo-e	ricardo.garciamayor.garcia@serga			
Web				
Descripción general				

Competencias de titulación

Código	
A2	Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.	A2

Contidos

Tema	
□ Introducción á bioquímica.	Bases da bioquímica: bioelementos, biomoléculas, auga e disolucións, ácidos e bases.
□ Bioquímica estrutural.	Carbohidratos, lípidos, lipoproteínas, proteínas.
□ Metabolismo enerxético.	Mitocondrias e obtención de enerxía. Metabolismo dos hidratos de carbono. Metabolismo dos lípidos e lipoproteínas. Metabolismo nitroxenado.
□ Información xenética.	ADN e cromosomas. Replicación, reparación e recombinación. Do ADN á proteína. O control da expresión xénica.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Seminarios	7	7	14
Sesión maxistral	10	10	20
Prácticas de laboratorio	9	9	18
Traballos tutelados	5	40	45
Presentacións/exposicións	7	14	21
Foros de discusión	10	10	20
Observación sistemática	5	5	10
Probas de tipo test	1	1	2

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Sesión maxistral	Clases expositivas con explicacións dos conceptos teóricos.
Prácticas de laboratorio	Prácticas en grupos de 8 alumnos no laboratorio de endocrinoloxía experimental do complexo hospitalario de Vigo. para determinación de parámetros bioquímicos.
Traballos tutelados	Dirección dos traballos asignados ao alumno.

Presentacións/exposición Os alumnos presentarán un tema con apoio audiovisual en clase durante 15 minutos, e 10 para a discusión.

Foros de discusión Debate sobre temas de actualidade relacionados coa materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Titoría individual e en pequenos grupos.
Foros de discusión	Titoría individual e en pequenos grupos.

Avaliación

	Descrición	Calificación
Seminarios	(*)Desenvolveranse dous *seminarios: un sobre *diabetes e outro sobre alteración dos lípidos e enfermidades *cardiovasculares.	0
Traballos tutelados	Dous traballos escritos, cada un dun módulo distinto (valerá ata un 15% cada traballo).	30
Presentacións/exposicións	Os alumnos/as presentarán un traballo realizado e exposto de maneira individual. O tema corresponderá a un dos módulos do temario da materia.	35
Observación sistemática	Técnicas destinadas a recoller datos sobre a participación do alumno, baseadas na participación activa dos alumnos en todas as sesións presenciais, ademais da asistencia ás mesmas (no caso de superar o 10% de faltas de asistencia ás sesións presenciais), o alumno deberá superar unha proba escrita tipo test.	35
Probas de tipo test	(*)Proba para *evaluar as competencias adquiridas durante o curso. Esta proba está reservada só aos alumnos que non cumpriron o mínimo de asistencias.	0

Otros comentarios sobre la Evaluación

Proba tipo test para avaliar as competencias adquiridas durante o curso.

Esta proba está reservada só aos alumnos que non cumpriran o mínimo de asistencias. Representa el 35% de la nota final.

Se realizará una prueba tipo test al final del cuatrimestre a los alumnos que hayan cumplido con la asistencia a clase y la presentación de los tres trabajos evaluables, para comprobar el nivel de conocimientos alcanzado, pero no influirá en la nota final.

Bibliografía. Fontes de información

JW Baynes, MH Dominiczak, **bioquímica médica**, 2ª,

RA Harvey, PC Champe, **bioquímica**, 3ª,

Alberts y otros, **Biología molecular de la célula**, 4ª,

Feduchi E., **Boiquímica esencial**, 1ª,

Recomendacións

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Anatomía humana: Anatomía humana/V52G140V01101

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Enfermería comunitaria I				
Asignatura	Enfermería comunitaria I			
Código	V52G140V01104			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Selección	Curso	Cuatrimestre
	6	OB	1	1c
Lengua				
Impartición				
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	del Campo Pérez, Víctor			
Profesorado	del Campo Pérez, Víctor Vasallo Vidal, Francisco José			
Correo-e	victor.delcampo.perez@sergas.es			
Web				
Descripción general				

Competencias de titulación

Código	
A9	Coñecer os procesos fisiopatolóxicos e as súas manifestacións e os factores de risco que determinan os estados de saúde e enfermidade nas diferentes etapas do ciclo vital.
A23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do entorno, para atender as persoas en situacións de saúde e enfermidade como integrantes dunha comunidade.
A24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.
A25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
A26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
A27	Educación, facilitar e apoiar a saúde e o benestar dos membros da comunidade, cuxas vidas están afectadas por problemas de saúde, risco, sufrimento, enfermidade, incapacidade ou morte.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
A25 Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.	A25
A9 Coñecer os procesos fisiopatolóxicos e as súas manifestacións e os factores de risco que determinan os estados de saúde e enfermidade nas diferentes etapas do ciclo vital.	A9
A23 Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do entorno, para atender as persoas en situacións de saúde e enfermidade como integrantes dunha comunidade.	A23
A24 Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.	A24
A26 Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.	A26
A27 Educación, facilitar e apoiar a saúde e o benestar dos membros da comunidade, cuxas vidas están afectadas por problemas de saúde, risco, sufrimento, enfermidade, incapacidade ou morte.	A27
(*)(*)	

Contidos

Tema	
TEMA1. CONCEPTO DE SAÚDE E ENFERMIDADE	1. Concepto clásico de saúde 2. Concepto de saúde da OMS 3. Novas achegas ao concepto de saúde 4. Enfermidades. Clasificación
TEMA 2. FACTORES DETERMINANTES DA SAÚDE	1. Concepto de Lalonde 2. Importancia dos diversos factores 3. Actuacións sanitarias
TEMA 3. SAÚDE PÚBLICA E SAÚDE COMUNITARIA	1. A saúde pública clásica 2. Concepto actual de saúde pública 3. A saúde comunitaria

TEMA 4. EPIDEMIOLOGÍA	1. Concepto 2. Obxectivos 3. O método epidemiolóxico
TEMA 5. DEMOGRAFÍA SANITARIA	1. Concepto 2. Demografía estática 3. Movementos demográficos
TEMA 6. A MEDICIÓN DA ENFERMIDADE	1. Medidas de frecuencia de enfermidade: incidencia e prevalencia 2. Medidas de efecto e medidas de impacto
TEMA 7. ESTUDOS EPIDEMIOLÓXICOS	1. Clasificación dos estudos 2. Estudos descritivos 3. Estudos de cohortes e caso-control 4. Estudos experimentais: ensaio clínico 5. Estudos de probas diagnósticas
TEMA 8. IMPORTANCIA DO MEDIO NA SAÚDE	1. Augas de consumo 2. Augas residuais 3. Residuos sólidos 4. Contaminación ambiental
TEMA 9. OS AXENTES VIVOS E A SÚA IMPORTANCIA NA SAÚDE HUMANA	1. Enfermedades transmisibles: bases 2. Enfermedades emerxentes e erradicadas 3. Importancia das enfermidades transmisibles
TEMA 10. AS BACTERIAS	1. Morfoloxía, fisioloxía e clasificación 2. Bacterias gram (+) e gram (-) 3. Micobacterias, outras bacterias.
TEMA 11. OS VIRUS	1. Morfoloxía, fisioloxía e clasificación
TEMA 12. OUTROS PATÓXENOS	1. Parasitos 2. Priones
(*)(*)	(*)(*)

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Eventos docentes e/ou divulgativos	10	0	10
Seminarios	10	0	10
Sesión maxistral	50	75	125
Probas de tipo test	5	0	5

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente	
	Descrición
Eventos docentes e/ou divulgativos	Conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por poñentes de prestixio, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Eventos docentes e/ou divulgativos	Conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por poñentes de prestixio, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.

Avaliación		
	Descrición	Calificación
Seminarios	Asistencia e participación nas diferentes actividades que se leven a cabo.	20%
Probas de tipo test	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellar elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	80

Otros comentarios sobre la Evaluación

CONSULTAS.

Os alumnos poden facer as consultas persoalmente durante as titorías ou por correo electrónico na seguinte dirección: □

METODOLOXÍA:

As actividades docentes realizaranse a través de clases teóricas e seminarios específicos sobre técnicas demográficas ou epidemiolóxicas.

EXAMES:

Considerarase de especial importancia na avaliación do alumno, a participación en clase.

A avaliación e conseguinte cualificación do alumno levarase a cabo mediante o sistema de avaliación global por curso, integrándose nesta avaliación a participación en clase, os traballos monográficos de os houber e as notas dos exames.

A avaliación basearase nos resultados dos 2 exames parciais, cada un dos cales corresponderá aproximadamente ao 50% do temario de clases teóricas. A superación dun exame parcial supón a eliminación da materia obxecto de exame ata a convocatoria de xuño. Ao remate do curso académico realizarase un Exame Final para aqueles alumnos que non aprobaran o primeiro, o segundo, ou ningún dos exames parciais.

Os exames parciais faranse por escrito e constarán de preguntas de elección múltiple. Cada pregunta conterá cinco opcións distintas, das cales só unha será correcta. Por cada pregunta mal contestada anularase o valor de 1/3 dunha ben contestada.

Nas convocatorias de xuño (final), setembro e decembro o exame constará de preguntas longas que deberán desenvolverse por escrito.

Nos exames de preguntas de elección múltiple (test), os alumnos deben contestar as preguntas nas cuadrículas de resposta, e non se avaliará ningún tipo de resposta nin comentario no resto do exame.

Debido á dificultade que supón ser equitativo para todos os alumnos na resolución das dúbidas formuladas nos exames, máxime cando os alumnos se reparten en varias aulas, non se responderán as cuestións formuladas durante os exames, senón despois dos mesmos, na revisión.

Bibliografía. Fontes de información

pagina web INE y IGE,

Página web saúde publica conselleria sanidade,

Navarro, Salud Publica,

Piedrola, Medicina Preventiva y Salud Publica,

Sanchez Moreno, Enfermería comunitaria,

Mandell, Enfermedades infecciosas,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Fisioloxía: Fisioloxía				
Asignatura	Fisioloxía: Fisioloxía			
Código	V52G140V01105			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Selección	Curso	Cuatrimestre
	9	FB	1	2c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Bravo Amaro, Marisol			
Profesorado	Bravo Amaro, Marisol González Oya, Jacinto Luis Pousa Estévez, Lorenzo			
Correo-e	marisol.bravo.amaro@sergas.es			
Web	http://www.uvigo.es			
Descripción general				

Competencias de titulación

Código	
A2	Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.	A2

Contidos

Tema	
1/ Introducción á fisioloxía.	1.1 Generalidades. 1.2 Homeostasis interna. 1.3 Mecanismos de retroalimentación.
2/ Fisioloxía celular e histolóxica e sistema inmune.	2.1 Funcións da membrana plasmática. 2.2 Tipos de transporte de membrana. 2.3 División celular.
3/ Fisioloxía renal e líquidos corporais.	3.1 Funciones del riñón. 3.2 Filtración. 3.3 Reabsorción. 3.4 Secreción. 3.5 Regulación del volumen urinario. 3.6 Composición de la orina.
4/ Fisioloxía sanguínea e cardiovascular.	4.1 Formación de células sanguíneas. 4.2 Hemostasia y cascada de coagulación. 4.3 Potencial de acción. 4.4 Electrocardiografía. 4.5 Ciclo cardíaco. 4.6 Mecanismos de regulación de la tensión arterial. 4.7 Mecanismos de regulación del gasto cardíaco. 4.8 Fisiología de la circulación.
5/ Fisioloxía respiratoria.	5.1 Ventilación pulmonar. 5.2 Volúmenes y capacidades. 5.3 Intercambio gaseoso. 5.4 Transporte gaseoso. 5.5 Regulación de la respiración. 5.6 Envejecimiento del aparato respiratorio.

6/ Fisioloxía dixestiva.	6.1 Fases de la digestión: o Ingestión o Secreción o Propulsión o Digestión o Absorción o Defecación 6.2 Funciones hepáticas y de vesícula biliar. 6.3 Funciones digestivas del páncreas. 6.4 Regulación de la secreción y motilidad. 6.5 Hormonas digestivas.
7/ Fisioloxía endocrina.	7.1 Regulación hormonal. 7.2 Hipotálamo. 7.3 Hipófisis. 7.4 Tiroides. 7.5 Paratiroides. 7.6 Suprarrenales. 7.7 Gónadas. 7.8 Páncreas endocrino. 7.9 Placenta. 7.10 Timo. 7.11 Hormonas paracrinas.
8/ Fisioloxía do aparato locomotor.	8.1 Funciones de los huesos. 8.2 Funciones de los músculos. 8.3 Funciones articulares. 8.4 Movimientos articulares. 8.4 Propiocepción.
9/ Neurofisioloxía.	9.1 Fisioloxía das células do sistema nervioso. - Neuronas y células glias. - Impulso nervioso y potencial de membrana. - Potencial de acción. - Sinapsis. - Neurotransmisores. 9.2 Fisioloxía do sistema nervioso central. - Generalidades. - Telencéfalo, diencéfalo, mesencéfalo, metencéfalo, bulbo raquídeo y médula espinal. - Vías sensitivas/motoras somáticas. 9.3 Fisioloxía do sistema nervioso periférico. - Generalidades. - Nervios craneales. - S. N. Motor somático y autónomo. - Neurotransmisores.
10. Fisioloxía do sistema reproductor.	10.1 Sistema reproductor masculino. - Función de las diferentes estructuras que lo componen. - Espermatogénesis. Plasma seminal. Secreción hormonal. - Relación hipotálamo-hipófisis-testicular. 10.2 Sistema reproductor femenino. - Generalidades. - Función de los órganos del sistema reproductor femenino. - Ciclos reproductores femeninos. - Relación entre el sistema nervioso central-hipotálamo-hipófisis y el ovario.
11. Fisioloxía do equilibrio hidroelectrolítico.	11.1 Generalidades. 11.2 Compartimentos de los líquidos del organismo. 11.3 Principios generales sobre el equilibrio hídrico. 11.4 Mecanismos de regulación del equilibrio hídrico 11.5 Mecanismos de regulación del equilibrio electrolítico
12. Fisioloxía do equilibrio acidobásico.	12.1 Generalidades. 12.2 Mecanismos que controlan el PH de los líquidos corporales. 12.3 Mecanismos de tampón para controlar el PH de los líquidos corporales. 12.4 Mecanismos respiratorios del control de PH. 12.5 Mecanismos urinarios de control de PH.

13. Fisioloxía dos órganos dos sentidos.

- 13.1 Generalidades.
- 13.2 Receptores sensoriales.
- 13.3 Cinestesia.
- 13.4 Fisiología de la visión.
- 13.5 Fisiología de la audición.
- 13.6 Fisiología del equilibrio. Equilibrio dinámico y estático.
- 13.7 Fisiología del sentido del gusto.
- 13.8 Fisiología del sentido del olfato.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Seminarios	12	18	30
Sesión maxistral	68	102	170
Titoría en grupo	12	13	25

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descripción
Seminarios	Sesións na sala de demostracións con estudo de modelos anatómicos desmontables, atlas, etc. Todo iso para localización precisa das partes do corpo humano.
Sesión maxistral	Sesións de clases expositivas, con explicacións dos conceptos teóricos.
Titoría en grupo	Entrevista co alumno, revisión e orientación para a realización das diferentes actividades levadas a cabo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminarios	Aínda que ao longo das sesións maxistrais e seminarios o alumno poderá preguntar calquera dúbida que lle xurda, recoméndase/ponse a disposición do alumno a posibilidade de que unha vez que traballou o contido da devandita explicación da sesión maxistral ou seminario, se lle xorden dúbidas, poida acudir ao profesor e resolvelas de maneira personalizada a través de titorías.
Sesión maxistral	Aínda que ao longo das sesións maxistrais e seminarios o alumno poderá preguntar calquera dúbida que lle xurda, recoméndase/ponse a disposición do alumno a posibilidade de que unha vez que traballou o contido da devandita explicación da sesión maxistral ou seminario, se lle xorden dúbidas, poida acudir ao profesor e resolvelas de maneira personalizada a través de titorías.

Avaliación

	Descripción	Calificación
Seminarios	Avaliación continua en todos os seminarios.	20%
Sesión maxistral	Avaliación global do proceso de aprendizaxe e a adquisición de competencias e coñecementos.	80%

Otros comentarios sobre la Evaluación

Bibliografía. Fontes de información

Thibodeau-Patton, **Anatomía y fisiología**, 6ª,
 Frank H. Netter, **Atlas de anatomía humana**, 4ª,
 Tórtora-Grabowsky, **Principios de anatomía y fisiología**, 9ª,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Enfermería clínica I/V52G140V01204

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Anatomía humana: Anatomía humana/V52G140V01101

Bioquímica: Bioquímica/V52G140V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Estatística: Estatística				
Asignatura	Estatística: Estatística			
Código	V52G140V01106			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS 6	Selección FB	Curso 1	Cuatrimestre 2c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Fernández Marcos, Covadonga			
Profesorado	Fernández Marcos, Covadonga Vilán Crespo, Luís			
Correo-e	covadonga.fernandez.marcos@serga			
Web				
Descripción general				

Competencias de titulación

Código	
A8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
A26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.	A8
Capacidade para informar, rexistrar, documentar e derivar coidados empregando tecnoloxías axeitadas.	A8
Capacidade de facer valer os xuízos clínicos para asegurar que se acadan os estándares de calidade e que a práctica está baseada na evidencia.	A8 A26
Coñecemento relevante e capacidade para aplicar principios de investigación e información.	A26
Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.	A26

Contidos

Tema	
Estatística.	
Estatística descritiva.	Estatística e Método científico en Ciencias da Saúde. Poboacións, Mostras e Variables. Estatísticos e estudos descritivos.
Inferencia estatística.	Probabilidade. Probas diagnósticas. Inferencia de parámetros. Contrastes de hipóteses. Probas de normalidade. Intervalos de confianza. Estudos probabilísticos.
Introdución á análise multivariante. Estratexias de análises.	Introdución ás técnicas de análise multivariante. Prácticas de elaboración e valoración de estratexias de análises de datos con métodos estatísticos.
Tecnoloxías da información e da comunicación	
Redes de computación.	Internet e tecnoloxías asociadas. Servizos e ferramentas dispoñibles na Internet.
Tecnoloxías para o tratamento da información.	As ferramentas informáticas de maior difusión. As solucións das aplicacións baseadas na web. Organización de datos, realización de cálculos, gráficos e empregando o computador. Elaborar, publicar e compartir documentos mediante ferramentas On-line dispoñibles na Internet.
As tecnoloxías da información e da comunicación en ciencias da saúde.	Os fundamentos das tecnoloxías da información e da comunicación. Os elementos característicos e na sanidade electrónica (e-Saúde). As diferentes tecnoloxías, servizos e ferramentas existentes no ámbito do sistema sanitario.
Seguridade e privacidade da información en ciencias da saúde. Manexo de datos clínicos.	Manexo dos datos clínicos. A seguridade e privacidade da información. Importancia da seguridade na Internet.

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	2	2	4
Sesión maxistral	36	36	72
Estudo de casos/análises de situacións	15	15	30
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	5	5
Titoría en grupo	8	8	16
Prácticas autónomas a través de TIC	10	9	19
Probas de resposta curta	2	0	2
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	2	0	2
*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia polo docente.
Estudo de casos/análises de situacións	Exposición dos contidos da materia polo docente.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Descrición: Prácticas autónomas. Aplicar Realización de actividades prácticas variadas relacionadas cos contidos da materia. Exercicios prácticos a través das TIC. Simulacións a través das TIC. Traballo autónomo do alumnado Obxectivo: Adquirir as destrezas, coñecementos, aptitudes e actitudes recollidos nos contidos da materia mediante a interacción cos sistemas e recursos informáticos dispoñibles. Empregar programas e recursos informáticos tanto do ámbito profesional como xenéricos.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Prácticas autónomas a través de TIC	Descrición: Prácticas guiadas. Realización de actividades prácticas variadas relacionadas cos contidos da materia. Exercicios prácticos a través das TIC. Simulacións a través das TIC. Obxectivo: Adquirir as destrezas, coñecementos, aptitudes e actitudes recollidos nos contidos da materia mediante a interacción cos sistemas e recursos informáticos dispoñibles. Empregar programas e recursos informáticos tanto do ámbito profesional como xenéricos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas autónomas a través de TIC	1. Tutorías personalizadas, onde o alumno pode acudir de maneira individual ou en grupo para formular as preguntas/dúbdas que se presenten. 2. Correo electrónico. 3. Foros de debate.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	1. Tutorías personalizadas, onde o alumno pode acudir de maneira individual ou en grupo para formular as preguntas/dúbdas que se presenten. 2. Correo electrónico. 3. Foros de debate.
Titoría en grupo	1. Tutorías personalizadas, onde o alumno pode acudir de maneira individual ou en grupo para formular as preguntas/dúbdas que se presenten. 2. Correo electrónico. 3. Foros de debate.
Estudo de casos/análises de situacións	1. Tutorías personalizadas, onde o alumno pode acudir de maneira individual ou en grupo para formular as preguntas/dúbdas que se presenten. 2. Correo electrónico. 3. Foros de debate.
Pruebas	Descrición
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1. Tutorías personalizadas, onde o alumno pode acudir de maneira individual ou en grupo para formular as preguntas/dúbdas que se presenten. 2. Correo electrónico. 3. Foros de debate.

Avaliación		
	Descrición	Calificación
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Realizar todas as prácticas autónomas propostas, presentándoas no tempo e forma establecido e estar cualificadas, todas elas, como aptas. Asistir e participar nas actividades presenciais mostrando actitude positiva en todo momento.	20%

Prácticas autónomas a través de TIC	Realizar todas as prácticas guiadas propostas, presentándoas no tempo e forma establecido e estar cualificadas, todas elas, como aptas. Asistir e participar nas actividades presenciais mostrando actitude positiva en todo momento.	30%
Probas de resposta curta	Proba que inclúe preguntas pechadas de resposta alternativa combinadas con preguntas de resposta curta relacionadas cos contidos da materia. O alumnado debe seleccionar unha resposta de entre un número limitado de posibilidades e responder brevemente ás cuestións formuladas.	40%
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Proba que inclúe actividades, problemas ou casos a resolver semellantes aos formulados nas prácticas propostas durante o curso. O alumnado debe responder á actividade proposta, plasmando de maneira práctica os coñecementos adquiridos da materia. A superación desta proba poderá compensar a cualificación insuficiente da avaliación continua das actividades de carácter práctico.	10%

Otros comentarios sobre la Evaluación

<p>SEGUNDA CONVOCATORIA. Probas.</p><p>Probas de resposta curta. Proba que inclúe preguntas pechadas de resposta alternativa combinadas con preguntas de resposta curta relacionadas cos contidos da materia. O alumnado debe seleccionar unha resposta de entre un número limitado de posibilidades e responder brevemente ás cuestións formuladas.</p><p>Probas prácticas, de execución. Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas. Proba que inclúe actividades, problemas ou casos a resolver semellantes aos presentados nas prácticas propostas durante o curso. O alumnado debe responder á actividade proposta, plasmando de maneira práctica os coñecementos adquiridos da mesma.</p>

Bibliografía. Fontes de información

J. Sentís, H. Pardell; E. Cobo; J. Canela, **Bioestadística**, 2003,
Gail F. Dawson, MD, MS, Faaep, **Interpretación fácil de la Bioestadística**, 2009,
Argimon Pallas, José María y Jiménez Villa, Josep, **Métodos de investigación clínica y epidemiológica**, 2004,

Empregaranse as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información de carácter académico e científico.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Fundamentos de enfermería				
Asignatura	Fundamentos de enfermería			
Código	V52G140V01107			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	9	OB	1	2c
Lengua				
Impartición				
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Meixoeiro) Dpto. Externo			
Coordinador/a	Fernández Lamelas, M ^a . Antonia			
Profesorado	Fernández Lamelas, M ^a . Antonia Rionda Álvarez, María del Mar Irene			
Correo-e	maria.antonio.fernandez.lamelas@			
Web				
Descrición general	O profesional de enfermería ten as funcións de coidador, investigador, administrador e docente, é por iso que os profesionais necesitan dunha filosofía que guíe o seu contido. Esta materia proporciona unha base teórica para permitir ao estudante a identificación e coñecemento das súas funcións. A adquisición dos coñecementos permitirá abordar o ser humano de forma integral e humanística, identificando as necesidades que en materia de saúde presenta o individuo, a familia e a comunidade, a través da planificación e levando a cabo os coidados de enfermería axeitados básicos para a aplicación dunha metodoloxía científica dos coidados , tendo como referencia e un modelo de coidados que sirva de base para a elaboración rexistros, planificación de coidados e avaliación de calidade			

Competencias de titulación

Código	
A15	Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, desde unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermería.
A16	Comprender desde unha perspectiva ontolóxica e epistemolóxica, a evolución dos conceptos centrais que configuran a disciplina de enfermería, así como os modelos teóricos máis relevantes, aplicando a metodoloxía científica no proceso de coidar e desenvolvendo os plans de coidados correspondentes.
A17	Aplicar o proceso de enfermería para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
A18	Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermería.

Competencias de materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, desde unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermería.	A15
Aplicar o proceso de enfermería para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.	A17
Comprender desde unha perspectiva ontolóxica e epistemolóxica, a evolución dos conceptos centrais que configuran a disciplina de enfermería, así como os modelos teóricos máis relevantes, aplicando a metodoloxía científica no proceso de coidar e desenvolvendo os plans de coidados correspondentes.	A16
Aplicar o proceso de enfermería para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.	A17
Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermería.	A18

Contidos

Tema

MÓDULO I HISTORIA DA ENFERMARÍA. MARCO CONCEPTUAL Mª Antonia Fernandez Lamelas	- Os coidados dos enfermos a través dos tempos - Nacemento da enfermaría profesional - O século XIX - Os séculos XX ao XXI - Concepto de salud e enfermidade - Marco conceptual: Concepto, tendencia y modelo - Ingreso y alta del paciente en una institución sanitaria. - Funciones de enfermería: - Función independente - Función interdependiente - El equipo de salud. La enfermera como miembro del equipo de salud - Relacións interpersoais nos coidados
MÓDULO II PRINCIPAIS TEORIAS E MODELOS DE ENFERMERIA Mª de Mar Rionda Alvarez	- Escuelas de enfermería
MODULO III PROCESO DE ATENCION DE ENFERMERIA.PAE Mª de Mar Rionda Alvarez	- Proceso de atención de enfermaría. Método científico e razoamento clínico. - Etapas do PAE: - Valoración, diagnóstico, planificación, execución, avaliación
MÓDULO IV PROCEDEMENTOS BÁSICOS DE ENFERMARÍA Mª Antonia Fernandez Lamelas	- Medidas preventivas antes as infeccións - Medición de signos vitais - Coidados en relación coa hixiene, coa comodidade e o repouso - Mecánica corporal - Administración de medicamentos polas distintas vías. - Cambio de apósitos, extracción de suturas e vendaxes.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Presentacións/exposicións	15	30	45
Titoría en grupo	5	0	5
Obradoiros	20	5	25
Seminarios	4	2	6
Sesión maxistral	45	90	135
Observación sistemática	2	0	2
Probas de resposta curta	3	0	3
Estudo de casos/análise de situacións	4	0	4

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentacións/exposicións	Cada alumno presentará un tema en clase, con apoio audiovisual de 15 minutos de duración.
Titoría en grupo	Entrevista cos alumnos en grupos reducidos ou persoalmente, para a revisión e orientación das diferentes actividades que están a desenvolver.
Obradoiros	Sesións en grupo na sala de demostración para a aprendizaxe da simulación de técnicas relacionadas cos coidados básicos.
Seminarios	Traballo en profundidade sobre un tema. Ampliación e relación dos contidos tratados nas sesións maxistras coa adquisición doutras competencias académico-profesionais.
Sesión maxistral	Clases expositivas sobre contidos teóricos básicos. Directrices para realizar exercicios ou traballos que han de realizar os estudantes de forma colectiva.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Resolveranse todas as dúbidas que teña o alumno durante a preparación do exercicio práctico correspondente ao tema que presente.

Avaliación

	Descrición	Calificación
Presentacións/exposicións	O alumno presentará en clase un tema con apoio audiovisual dunha duración de 15 minutos.	15%

Obradoiros	Sesións en grupo na sala de demostración para a aprendizaxe da simulación de técnicas relacionadas cos cuidados básicos.	10
Sesión maxistral	Asistencia a clase y participación activa.	10
Probas de resposta curta	Probas de avaliación, consistentes en preguntas relacionadas co temario.	50
Estudo de casos/análise de situacións	Formulación e resolución de situacións que o alumno debe resolver.	15%

Otros comentarios sobre la Evaluación

<p>A realización da parte práctica é condición necesaria para poder tomar parte na proba de exame.</p>

Bibliografía. Fontes de información

Ann Marriner, **Modelos y Teorías de Enfermería**, 2007,
Barbara Kozier et alt., **Fundamentos de enfermería**, 2008,
Alfaro-Lefebvre R., **Aplicación del proceso enfermero**, 2003,
Elizabeth M. Jamieson, **Procedimientos de enfermería clínica**, 2008,
Kerouac et al., **El pensamiento Enfermero**,
Linda Carpenito, **Planes De Cuidados Y Documentacion De Enfermería**, 2005,
Martinez Martin, M.L, **Historia de la Enfermería**, 2011,
Diagnosticos enfermeros, 2009-2011,
Jamieson , E., **Procedimientos de enfermería clínica**, 2008,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Introducción á enfermaría clínica/V52G140V01201
Enfermaría clínica I/V52G140V01204

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Estatística: Estadística/V52G140V01106
Fisioloxía: Fisioloxía/V52G140V01105
Idioma moderno: Inglés técnico/V52G140V01108

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/V52G140V01101
Psicoloxía: Psicología/V52G140V01102
Enfermaría comunitaria I/V52G140V01104
Bioquímica: Bioquímica/V52G140V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Idioma moderno: Inglés técnico				
Asignatura	Idioma moderno: Inglés técnico			
Código	V52G140V01108			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Selección FB	Curso 1	Cuatrimestre 2c
Lengua				
Impartición				
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Rostron , Anthony			
Profesorado	Rostron , Anthony			
Correo-e	ajrostron@gmail.com			
Web				
Descripción general				

Competencias de titulación	
Código	
A8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
A12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.

Competencias de materia	
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
A8 Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.	A8 A12
A12 Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.	A12

Contidos	
Tema	
1. Introducción.	1: Terminoloxía de ciencias da saúde.
2. Formación lexicógrafa.	2: Vocabulario científico baseado en prefixos e sufixos latinos e gregos.
3. Comprensión lectora de textos relacionados coas ciencias da saúde.	3: Skimming, scanning, intensive reading, etc.
4. Expresión oral e escrita.	4. Procedementos e protocolos relacionados coas ciencias da saúde.
5. Realizar presentacións en inglés □ con prácticas.	5. Uso de PowerPoint, linguaxe corporal, entoación.
6. Entender e participar en debates.	6. Temas xenéricos da Bioética, sanidade, etc. en inglés.
7. Expresión lingüística de conceptos matemáticos relacionados coas ciencias da saúde.	7. Cálculo de doses, BAC, unidades SI, diferenzas entre numeración Americana e Británica, etc.

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Titoría en grupo	8	0	8
Traballos tutelados	0	77	77
Sesión maxistral	38	0	38
Debates	2	0	2
Seminarios	25	0	25

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Titoría en grupo	Resolución de problemas en grupos reducidos. Exposición de temas.
Traballos tutelados	Traducións de textos específicos.
Sesión maxistral	Explicación do léxico científico e estruturas empregadas na linguaxe científica.
Debates	Discusión en inglés sobre temas xerais e de bioética.
Seminarios	Clases prácticas onde se levarán a cabo exercicios para desenvolver a exposición na clase maxistral.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Resolución das dificultades que presenta o estudante ao abordar o traballo de preparación da materia.
Traballos tutelados	Resolución das dificultades que presenta o estudante ao abordar o traballo de preparación da materia.

Avaliación

	Descrición	Calificación
Titoría en grupo	Asistir e presentar dificultades persoais relacionadas coa materia.	5
Traballos tutelados	Realizar un proxecto e/ou exposición en inglés.	50
Sesión maxistral	Asistencia e participación na clase.	20
Debates	Participar de forma activa en debates sobre temas de bioética.	5
Seminarios	Comprensión de textos científicos. Tradución de vocabulario específico.	20

Otros comentarios sobre la Evaluación

Bibliografía. Fontes de información

British Medical Journal, **Varios**,
 Anthony Rostron, **English for Health Professionals**, 1,

Recomendacións